

Samenvatting

Rob Bregman

Ook in deze Succulenta-uitgave is er ruime aandacht voor het overwinteren van cactussen zonder verwarming.

Ben Wijffelaars geeft een droevige terugblik op het overlijden van zijn vrouw, die altijd deelnam aan allerlei activiteiten van hun lokale Succulenta-kring Rosmalen.

In zijn langlopende serie over de 'Verkade' handboeken uit de jaren 1930 behandelt Theo Heijnsdijk *Titanopsis calcarea* en *T. schwantesii*, twee zogenaamde mimicri-plantjes behorend tot de familie Aizoaceae. Met hun witte wrattige blaadjes vallen ze niet op tussen het kalksteengruis waarin ze groeien. Eerstgenoemde soort werd in 1907 beschreven door de Duitse botanicus Rudolph Marloth als *Mesembrianthemum calcareum*. *T. schwantesii* werd voor het eerst beschreven in 1916, ook in het geslacht *Mesembrianthemum*. In 1926 werden beide soorten naar het nieuwe geslacht *Titanopsis* overgebracht door Gustav Schwantes, samen met de nieuwe soort *T. astridae*. Enkele jaren later werden *T. hugo-schlechteri*, *T. luderitzii*, *T. primosii* en *T. fulleri* daaraan toegevoegd. Laatstgenoemde drie soorten worden nu als synoniemen beschouwd. Het natuurlijk leefgebied van *Titanopsis* bestaat uit twee gescheiden gebieden, een in zuidwest Namibië en de andere in de Noordkaap. De regen valt hier niet overal in dezelfde periode van het jaar. De planten zijn niet koude-gevoelig. In cultuur zijn planten met afwijkende kenmerken opgedoken, zoals andere bloemkleuren en anders gevormde bloemblaadjes.

Ruud Tropper presenteert zijn studie over de vorsttolerantie in het Braziliaanse cactusgeslacht *Schlumbergera*. Deze epifytische planten groeien van nature in de Braziliaanse Atlantische bergbossen. Zes soorten in de verzameling van Ruud bleken 0 tot min 5 °C te kunnen overleven.

Bertus Spee bespreekt in zijn serie 'Voor het voetlicht' weer 4 fraaie soorten. Deze keer zijn dat *Copiapoa humilis*, *Gymnocalycium saglionis*, *Neoporteria taltalensis* en *Parodia maassii*.

Luc Vandecaveye brengt verslag uit van zijn reis naar de Atacama-woestijn in Chili om copiapoa's te zoeken, in het bijzonder cristaatvormen hiervan. Hij trof ze aan in populaties van vijf soorten, namelijk *C. coquimbana*, *C. dealbata*, *C. columna-alba*, *C. cinerea* en *C. gigantea*.

Een tweede artikel over vorstbestendigheid is een bijdrage van Jos Huijzer. Hij experimenteerde op zijn volkstuin met planten uit verschillende Zuid-Amerikaanse cactusgeslachten, eerst in platte bakken voorzien van noppenfolie, later in een optimaal geïsoleerde kas. Stoppen met watergeven half september is het belangrijkste wat je kunt doen; niet goed afgeharde (dwz uitgedroogde) planten bevriezen eerder. Jos geeft een lijst van ongeveer 50 geslachten waarvan 1 of meer soorten zonder verwarming 8 graden vorst overleefden. Dit waren allemaal bolcactussen; de meeste zuilvormige cactussen bleken veel minder bestand tegen vorst.

Wolter ten Hoeve beschrijft hoe boskickers in Canada het presteren om 16 graden vorst te overleven. Deze dieren verhogen de glucoseconcentratie in hun bloed waardoor het vriespunt verlaagd wordt. Een soortgelijk proces vindt plaats als cactussen uitdrogen. De concentratie mineralen in het celvocht neemt toe zodat ook hier een soort anti-vrieswerking optreedt.

Aat van Uijen schrijft over de Schotse natuuronderzoeker en plantenverzamelaar Thomas MacDougall (1895-1973). Hij verzamelde veel planten gedurende zijn reizen in Mexico die later zijn naam kregen. Dat waren veel epifytische soorten maar ook de bekende *Ortegocactus macdougallii*.

Wolter ten Hoeve maakte een selectie van de belangrijkste artikelen in enkele buitenlandse tijdschriften over succulente planten.

Tom Twijnstra vindt niet alleen spectaculaire en grote cactusbloemen mooi maar wordt zelfs blij van een minuscuul bloempje van *Mammillaria glassii*.